

Informacja dla klientów
SGB-Banku S.A.
w sprawie stosowania przepisów
dotyczących rynków instrumentów finansowych
(MiFID)

Stan na 21 lipca 2017 r.

Niniejszy dokument przygotowany został dla Klientów korzystających z usług SGB-Banku S.A. (dalej jako „**Bank**”) podlegających wymogom Dyrektywy 2004/39/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych zmieniającej dyrektywę Rady 85/611/EWG i 93/6/EWG i dyrektywę 2000/12/WE Parlamentu Europejskiego i Rady oraz uchylającej dyrektywę Rady 93/22/EWG i aktów prawnych UE wydanych na jej podstawie (dalej łącznie jako „**MiFID**”), a także Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 24 września 2012 r. w sprawie trybu i warunków postępowania firm inwestycyjnych, banków, o których mowa w art. 70 ust. 2 ustawy o obrocie instrumentami finansowymi, oraz banków powierniczych (dalej jako „**Rozporządzenie**”).

MiFID (Markets in Financial Instruments Directive) to dyrektywa Unii Europejskiej dotycząca zasad funkcjonowania rynków instrumentów finansowych we wszystkich krajach Unii Europejskiej. W Polsce jej zastosowanie znalazło odzwierciedlenie w przepisach ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (dalej jako „**Ustawa o obrocie instrumentami finansowymi**”) oraz w stosownych rozporządzeniach wykonawczych do tej ustawy. Ich celem jest zapewnienie Klientom korzystającym z produktów i usług inwestycyjnych możliwie najwyższego poziomu ochrony.

I. ZAKRES ŚWIADCZONYCH USŁUG INWESTYCYJNYCH

Usługi inwestycyjne Banku podlegające wymogom MiFID:

- 1) nabywanie lub zbywanie na własny rachunek instrumentów finansowych;
- 2) świadczenie usług w wykonaniu zawartych umów o submisje inwestycyjne lub zawieranie i wykonywanie innych umów o podobnym charakterze, których przedmiotem są papiery wartościowe niedopuszczone do obrotu na rynku regulowanym wyemitowane przez podmioty inne niż Skarb Państwa i Narodowy Bank Polski;

Instrumenty finansowe będące przedmiotem oferowanych usług inwestycyjnych:

- 1) bony skarbowe;
- 2) bony pieniężne;
- 3) obligacje rynku niepublicznego;
- 4) fx forward;
- 5) fx swap;

Bank prowadzi rachunki papierów wartościowych w ramach wydzielonej działalności powierniczej, na których zapisywane są bony skarbowe i bony pieniężne.

Bank prowadzi rachunki depozytowe (rachunki obligacji rynku niepublicznego), na których zapisywane są obligacje rynku niepublicznego, tj. obligacje niedopuszczone do obrotu zorganizowanego ani do obrotu na zagranicznym rynku regulowanym, dla których Bank prowadzi ewidencję i pełni funkcję agenta emisji.

Bank świadczy także usługę przyjmowania i przekazywania zleceń obejmujących jednostki uczestnictwa funduszy inwestycyjnych. Informacja dotycząca tej usługi oraz instrumentów finansowych udostępniania jest Klientom w odrębnym dokumencie.

II. POSTĘPOWANIE BANKU PRZED ROZPOCZĘCIEM ŚWIADCZENIA USŁUG

Przed rozpoczęciem świadczenia usług inwestycyjnych Bank podejmuje m.in. następujące czynności:

- 1) przeprowadza ocenę odpowiedności instrumentów finansowych będących przedmiotem oferowanych usług inwestycyjnych oraz usług inwestycyjnych biorąc pod uwagę indywidualną sytuację Klienta;
- 2) dokonuje klasyfikacji Klientów;
- 3) przekazuje Klientom informacje m.in. dotyczące:
 - a) Banku oraz świadczonych przez Bank usług,
 - b) istoty instrumentów finansowych będących przedmiotem oferowanych usług oraz ryzyka związanego z inwestowaniem w te instrumenty,
 - c) świadczeń pieniężnych i niepieniężnych związanych ze świadczeniem usług inwestycyjnych (zachęty).

Zakres podejmowanych przez Bank czynności oraz przekazywanych informacji uzależniony jest od kategorii przyznanej Klientowi.

OCENA ODPOWIEDNIOŚCI INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH I USŁUG INWESTYCYJNYCH

1. Przed zawarciem z Klientem umowy o świadczenie usług inwestycyjnych Bank zobowiązany jest dokonać oceny odpowiedności instrumentów finansowych będących przedmiotem oferowanych usług inwestycyjnych oraz usług inwestycyjnych, biorąc pod uwagę jego indywidualną sytuację.
2. Ocena przeprowadzana jest w oparciu o informacje zawarte w ankiecie wypełnianej przez Klienta.
3. Bank ma prawo zwrócić się do Klienta o informacje dotyczące poziomu wiedzy o inwestowaniu w zakresie instrumentów finansowych oraz doświadczenia inwestycyjnego obejmujące:
 - 1) znane Klientowi rodzaje usług maklerskich, transakcji i instrumentów finansowych,
 - 2) transakcje instrumentami finansowymi dokonywane przez Klienta, ich charakter, wielkość, częstotliwość oraz okres, w którym były dokonywane,
 - 3) poziom wykształcenia, wykonywanego obecnie zawodu lub wykonywanego poprzednio.
4. Jeżeli na podstawie zebranych od Klienta informacji Bank oceni, że instrument lub usługa nie jest odpowiednia dla Klienta, Bank ostrzeże Klienta o tym fakcie.
5. Jeżeli Klient odmówi udzielenia informacji, o których mowa w pkt 3, lub informacje te nie będą wystarczające, Bank ostrzeże Klienta, iż dokonanie oceny odpowiedności nie jest możliwe.

KATEGORIE KLIENTÓW

W zakresie świadczenia usług inwestycyjnych Bank klasyfikuje Klientów według następujących kategorii:

- 1) klienci detaliczni;
- 2) klienci profesjonalni;
- 3) uprawnieni kontrahenci.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa przyznanie Klientowi określonej kategorii oparte jest na spełnieniu określonych tymi przepisami warunków.

Klient Detaliczny - podmiot niebędący Klientem Profesjonalnym.

Klient Profesjonalny - podmiot, na rzecz którego jest lub ma być świadczona co najmniej jedna z usług wskazanych w części Zakres świadczonych usług inwestycyjnych i który posiada doświadczenie i wiedzę pozwalające na podejmowanie właściwych decyzji inwestycyjnych, jak również na właściwą ocenę ryzyka związanego z tymi decyzjami, będący w szczególności:

- 1) bankiem;
- 2) firmą inwestycyjną;
- 3) zakładem ubezpieczeń;
- 4) funduszem inwestycyjnym, alternatywną spółką inwestycyjną, towarzystwem funduszy inwestycyjnych lub zarządzającym ASI w rozumieniu ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych;
- 5) funduszem emerytalnym lub towarzystwem emerytalnym w rozumieniu ustawy z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych;
- 6) towarowym domem maklerskim;
- 7) podmiotem, o którym mowa w art. 70 ust. 1 pkt 13 Ustawy o obrocie instrumentami finansowymi;
- 8) inną niż wskazane wyżej instytucją finansową;
- 9) inwestorem instytucjonalnym innym niż wskazany wyżej, prowadzącym regulowaną działalność na rynku finansowym;
- 10) podmiotem prowadzącym poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej działalność równoważną do działalności prowadzonej przez podmioty wskazane wyżej;
- 11) przedsiębiorcą spełniającym co najmniej dwa z poniższych wymogów, przy czym równowartość kwot wskazanych w euro jest obliczana przy zastosowaniu średniego kursu euro ustalanego przez Narodowy Bank Polski na dzień sporządzenia przez danego przedsiębiorcę sprawozdania finansowego:
 - suma bilansowa tego przedsiębiorcy wynosi co najmniej 20.000.000 euro,
 - osiągnięta przez tego przedsiębiorcę wartość przychodów ze sprzedaży wynosi co najmniej 40.000.000 euro,
 - kapitał własny lub fundusz własny tego przedsiębiorcy wynosi co najmniej 2.000.000 euro;
- 12) jednostką administracji rządowej lub samorządowej, organem publicznym, który zarządza długiem publicznym, bankiem centralnym, Bankiem Światowym, Międzynarodowym Funduszem Walutowym, Europejskim Bankiem Centralnym, Europejskim Bankiem Inwestycyjnym lub inną organizacją międzynarodową pełniącą podobne funkcje,
- 13) innym inwestorem instytucjonalnym, którego głównym przedmiotem działalności jest inwestowanie w instrumenty finansowe, w tym podmioty zajmujące się sekurytyzacją aktywów lub zawieraniem innego rodzaju transakcji finansowych;
- 14) podmiotem innym niż wskazane wyżej, który na swój wniosek został przez firmę inwestycyjną uznany za klienta profesjonalnego na podstawie art. 3a ust. 1 Ustawy o obrocie instrumentami finansowymi.

Uprawniony kontrahent - podmiot będący Klientem Profesjonalnym, z którym Bank zawiera transakcje lub pośredniczy w ich zawieraniu w ramach świadczenia usługi nabywania lub zbywania instrumentów finansowych na własny rachunek lub usługi przyjmowania i przekazywania zleceń (z wyłączeniem Klientów Profesjonalnych wskazanych w punkcie 11 powyżej oraz Klientów, którzy uzyskali taką kategorię na swój wniosek).

W przypadku Klientów Profesjonalnych, o których mowa w punkcie 11 powyżej oraz jednostek administracji samorządowej przyznanie kategorii Uprawnionego Kontrahenta wymaga wyraźnej zgody Klienta.

Uprawnieni Kontrahenci to podgrupa Klientów Profesjonalnych.

Zmiana kategorii Klienta

Klient ma prawo w każdym czasie złożyć wniosek o przyznanie mu innej kategorii. Wniosek może obejmować wszystkie usługi inwestycyjne lub też odnosić się wyłącznie do wybranych usług, transakcji lub instrumentów finansowych i powinien mieć formę pisemną. Klient może wnieść zarówno o przyznanie mu kategorii wiążącej się z większym zakresem ochrony, jak i o przyznanie mu kategorii, której konsekwencją jest mniejsza ochrona. W tym ostatnim przypadku konieczne jest spełnienie dodatkowych wymogów. Bank nie ma obowiązku uwzględnienia wniosku Klienta. Bank może także z własnej inicjatywy (tj. bez wniosku Klienta) przyznać Klientowi kategorię związaną z wyższą ochroną. Bank może przyznać Klientowi detaliczemu kategorię Klienta Profesjonalnego, jeżeli jest on w stanie wykazać się wiedzą i doświadczeniem pozwalającymi mu na podejmowanie właściwych decyzji inwestycyjnych oraz dokonanie właściwej oceny ryzyka związanego z tymi decyzjami. Warunek ten uważa się za spełniony, jeśli Klient spełnia co najmniej dwa z następujących warunków:

- 1) zawierał transakcje o wartości stanowiącej co najmniej równowartość w złotych 50.000 euro każda, na odpowiednim rynku, ze średnią częstotliwością co najmniej 10 transakcji na kwartał w ciągu czterech ostatnich kwartałów;
- 2) wartość portfela instrumentów finansowych tego podmiotu łącznie ze środkami pieniężnymi wchodzącymi w jego skład wynosi co najmniej równowartość w złotych 500.000 euro;
- 3) pracuje lub pracował w sektorze finansowym przez co najmniej rok na stanowisku, które wymaga wiedzy zawodowej dotyczącej transakcji w zakresie instrumentów finansowych lub usług maklerskich, które miałyby być świadczone przez Bank na jego rzecz na podstawie zawieranej umowy.

Dowodem spełnienia wyżej wymienionych warunków mogą być:

- wyciągi z operacji dokonywanych na rachunkach inwestycyjnych,
- świadectwa pracy, zakresy obowiązków lub inne dokumenty potwierdzające staż pracy w instytucji finansowej.

Przed przyznaniem Klientowi Detaliczemu kategorii Klienta Profesjonalnego, Klient musi złożyć pisemne oświadczenie o znajomości zasad traktowania przez Bank Klientów Profesjonalnych oraz o skutkach traktowania go jako Klienta Profesjonalnego.

Zakres informacji i ochrony przysługujący Klientom w poszczególnych kategoriach

	Klient Detaliczny	Klient Profesjonalny	Uprawniony Kontrahent
Ocena odpowiedniości	TAK	NIE	NIE
Zarządzanie konfliktami interesów, informacja o istniejących konfliktach interesów	TAK	TAK	TAK
Opis charakteru instrumentów finansowych oraz ryzyka związanego z inwestowaniem w te instrumenty	TAK	TAK	NIE
Informacje o Banku, jego działalności oraz usłudze inwestycyjnej	TAK	NIE	NIE
Opracowanie regulaminu świadczenia usług inwestycyjnych	TAK	NIE	NIE
Informacje dotyczące ochrony przechowywanych aktywów	TAK	NIE	NIE

Informacje przekazywane są przy użyciu trwałego nośnika, przez który rozumie się każdy nośnik informacji umożliwiający przechowywanie przez czas niezbędny, wynikający z charakteru informacji oraz celu ich sporządzenia lub przekazania, zawartych na nim informacji w sposób uniemożliwiający ich zmianę lub pozwalający na odtworzenie informacji w wersji i formie, w jakiej zostały sporządzone lub przekazane.

Bank przekazywał będzie Klientom zakres informacji w formie dokumentu lub w wersji elektronicznej (płyta).

ZOBOWIĄZANIE BANKU DO DZIAŁANIA NA WARUNKACH NAJBARDZIEJ KORZYSTNYCH DLA KLIENTA

Ze względu na fakt, iż Bank przyjmuje i przekazuje zlecenia w celu ich wykonania wyłącznie do jednego podmiotu – Bank nie ma obowiązku wdrożenia i przestrzegania polityki działania w najlepiej pojętym interesie Klienta.

Z uwagi na to, że Bank nie świadczy usługi wykonywania zleceń, Bank nie ma obowiązku wdrożenia i przestrzegania polityki wykonywania zleceń.

Jednakże zawierając transakcje z Klientem Bank postępuje:

- uczciwie – transakcje Klienta realizowane są na warunkach cen rynkowych, przy uwzględnieniu prawa Banku do wynagrodzenia,
- profesjonalnie – zawieranie transakcji zostaje powierzone pracownikom merytorycznie przygotowanym do takich działań.

5. Oświadczenie Banku dotyczące posiadania zezwolenia oraz wskazanie organu nadzoru, który udzielił zezwolenia na prowadzenie działalności maklerskiej

Bank posiada zezwolenie Komisji Nadzoru Finansowego na prowadzenie rachunków papierów wartościowych i rachunków zbiorczych, w ramach wydzielonej działalności powierniczej.

Bank świadczy następujące usługi inwestycyjne na podstawie i w zakresie art. 70 ust. 2 Ustawy o obrocie instrumentami finansowymi, tj. bez zezwolenia na prowadzenie działalności maklerskiej:

- 1) nabywanie lub zbywanie na własny rachunek instrumentów finansowych;
- 2) świadczenie usług w wykonaniu zawartych umów o submisje inwestycyjne lub zawieranie i wykonywanie innych umów o podobnym charakterze, których przedmiotem są papiery wartościowe niedopuszczone do obrotu na rynku regulowanym wyemitowane przez podmioty inne niż Skarb Państwa i Narodowy Bank Polski;
- 3) przyjmowanie i przekazywanie zleceń obejmujących jednostki uczestnictwa funduszy inwestycyjnych (informacja dotycząca tej usługi oraz instrumentów finansowych udostępniania jest Klientom w odrębnym dokumencie).

Działalność Banku podlega nadzorowi Komisji Nadzoru Finansowego.

6. Skrócony opis działań podejmowanych przez Bank w celu zapewnienia ochrony przechowywanych / rejestrowanych instrumentów finansowych

Ochrona aktywów Klienta powierzonych Bankowi w związku ze świadczonymi przez Bank usługami inwestycyjnymi realizowana jest poprzez przechowywanie aktywów Klientów na rachunkach oddzielonych od rachunków, na których przechowywane są aktywa Banku.

Bank, jako podmiot prowadzący działalność powierniczą w rozumieniu Ustawy o obrocie instrumentami finansowymi, jest uczestnikiem systemu rekompensat. Instytucją uprawnioną do prowadzenia systemu rekompensat w celu gromadzenia środków na rekompensaty jest Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A.

Celem systemu rekompensat jest zapewnienie inwestorom ochrony m.in. w przypadku:

- 1) ogłoszenia upadłości lub otwarcia postępowania restrukturyzacyjnego banku powierniczego lub
- 2) prawomocnego oddalenia wniosku o ogłoszenie upadłości ze względu na to, że majątek tego banku powierniczego nie wystarcza lub jedynie wystarcza na zaspokojenie kosztów postępowania, lub
- 3) stwierdzenia przez KNF że bank powierniczy nie jest w stanie, z powodów ściśle związanych z sytuacją finansową, wykonać ciężących na nim zobowiązań wynikających z roszczeń inwestorów i nie jest możliwe ich wykonanie w najbliższym czasie.

Umorzenie postępowania upadłościowego nie wstrzymuje dokonywania czynności mających na celu wypłatę rekompensat inwestorom.

W przypadku banków powierniczych system rekompensat obejmuje papiery wartościowe i inne instrumenty finansowe będące przedmiotem obrotu na rynku zorganizowanym zapisane na rachunkach papierów wartościowych prowadzonych przez te banki.

Zasady funkcjonowania systemu rekompensat określone zostały w Ustawie o obrocie instrumentami finansowymi oraz w Regulaminie funkcjonowania systemu rekompensat (www.kdpw.pl). W ww. ustawie określono także krąg inwestorów niepodlegających ochronie.

System rekompensat zabezpiecza wypłatę środków inwestorów pomniejszonych o należności banku powierniczego od inwestora z tytułu świadczonych usług, według stanu z dnia zaistnienia jednego z przypadków, o których mowa powyżej, do wysokości równowartości w złotych 3000 euro - w 100% wartości środków objętych systemem rekompensat, oraz 90% nadwyżki ponad tę kwotę, z tym że górna granica środków objętych systemem rekompensat wynosi równowartość w złotych 22 000 euro.

Kwoty, o których mowa powyżej, określają maksymalną wysokość roszczeń inwestora niezależnie od tego, w jakiej wysokości i na ilu rachunkach posiadał środki lub z ilu wierzycieli przysługują mu należności w danym domu maklerskim, banku prowadzącym działalność maklerską lub banku powierniczym.

Z dniem wydania postanowienia o ogłoszeniu upadłości Banku, inwestor może dochodzić swych roszczeń dotyczących kwot gwarantowanych jedynie od KDPW S.A. i w tym zakresie nie mają zastosowania regulacje Prawa upadłościowego i naprawczego. Kwota powyżej równowartości 22 000 euro, może być dochodzona na ogólnych zasadach postępowania upadłościowego określonych w Prawie upadłościowym i naprawczym.

Należy wskazać, że system rekompensat nie chroni inwestora przed ryzykiem błędnych decyzji inwestycyjnych, w wyniku których następuje zmniejszenie jego aktywów, a jedynie, co trzeba podkreślić, przed utratą środków pieniężnych oraz instrumentów finansowych w przypadku wystąpienia jednego z wyżej wskazanych zdarzeń.

Gwarantowanie depozytów, jak również ochrona wynikająca z systemu rekompensat nie stanowią gwarancji zysku z tytułu inwestycji w określony instrument finansowy. W każdym przypadku przed podjęciem decyzji inwestycyjnej Klient powinien zapoznać się z informacją o ryzyku związanym z inwestowaniem w poszczególne rodzaje instrumentów finansowych. Informacje na temat charakteru poszczególnych instrumentów finansowych, w tym ryzyk z nimi związanych, została zamieszczona w dalszej części dokumentu.

7. Zasady świadczenia usług na podstawie umów zawartych z klientem

Szczegółowe zasady świadczenia usług inwestycyjnych określone zostały w regulaminie świadczenia usług oraz umowie.

8. Działalność za pośrednictwem Agenta

Bank nie świadczy żadnych usług za pośrednictwem agentów inwestycyjnych.

9. Zasady wnoszenia i załatwiania reklamacji i skarg Klientów; Informacja o podmiotach rozpatrujących spory konsumenckie

W przypadku posiadania zastrzeżeń dotyczących usług inwestycyjnych świadczonych przez Bank, klient ma prawo złożyć reklamację.

Reklamacja może być złożona:

- 1) osobiście w Centrali (siedzibie Banku) lub w dowolnym Oddziale w formie pisemnej lub ustnej do protokołu;
- 2) telefonicznie w formie ustnej poprzez kontakt z Call Center, którego numery podane są na stronie internetowej Banku;

- 3) listownie w formie pisemnej na adres Centrali lub dowolnego Oddziału;
- 4) z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej wysyłając e-mail na adres podany na stronie internetowej Banku;
- 5) faksem w formie pisemnej na numery Oddziałów, podane na stronach internetowych Banku.

Bank odpowiada na reklamację bez zbędnej zwłoki nie później niż w terminie 30 dni kalendarzowych od daty wpływu reklamacji do Banku. W szczególnie skomplikowanych przypadkach termin, o którym mowa w zdaniu poprzednim, może ulec wydłużeniu do 60 dni kalendarzowych, a w przypadku klientów instytucjonalnych z wyjątkiem osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, w tym wspólników spółek cywilnych i rolników, do 90

dni. Za szczególne skomplikowane przypadki uznaje się konieczność uzyskania przez Bank dodatkowych informacji od podmiotów trzecich współpracujących z Bankiem niezbędnych do rozpatrzenia reklamacji.

Odpowiedź na reklamację udzielana jest w formie pisemnej i wysłana:

- 1) listem poleconym na adres wskazany w reklamacji przez klienta;
- 2) wyłącznie na wniosek klienta z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej na adres mailowy, z którego reklamacja została wysłana, chyba że klient poda w reklamacji inny adres mailowy, poprzez załączenie skanu odpowiedzi.

W razie sporu z Bankiem klient będący konsumentem może zwrócić się o pomoc do Miejskiego lub Powiatowego Rzecznika Konsumenta.

Od stanowiska zawartego w odpowiedzi na reklamację klient może:

- 1) odwołać się do wyższych szczebli decyzyjnych Banku, w tym Rady Nadzorczej Banku;
- 2) złożyć zapis na Sąd Polubowny przy Komisji Nadzoru Finansowego;
- 3) skorzystać z instytucji Arbitra Bankowego przy Związku Banków Polskich;
- 4) złożyć wniosek do Rzecznika Finansowego w sprawie rozwiązania sporu (nie dotyczy klientów instytucjonalnych za wyjątkiem osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, w tym wspólników spółek cywilnych i rolników) lub
- 5) wystąpić z powództwem do sądu powszechnego.

Szczegółowe zasady wnoszenia i załatwiania reklamacji i skarg określają regulaminy świadczenia poszczególnych usług inwestycyjnych przez Bank.

Spory pomiędzy klientem będącym konsumentem a Bankiem mogą być także rozstrzygane w drodze pozasądowego rozwiązywania sporów. Podmiotem uprawnionym do prowadzenia takiego postępowania jest:

- 1) Rzecznik Finansowy (adres strony internetowej: <https://rf.gov.pl>);
- 2) Sąd Polubowny przy Komisji Nadzoru Finansowego, Pl. Powstańców Warszawy 1, 00 – 030 Warszawa na zasadach określonych w Regulaminie Sądu Polubownego przy Komisji Nadzoru Finansowego (adres strony internetowej: http://www.knf.gov.pl/regulacje/Sad_Polubowny/index.jsp);
- 3) Bankowy Arbitraż Konsumentcki przy Związku Banków Polskich, ul. Kruczkowskiego 8, 00-380 Warszawa, <https://zbp.pl/dla-konsumentow/arbiter-bankowy/dzialalnosc>.

Spory pomiędzy klientem instytucjonalnym będącym osobą fizyczną prowadzącą działalność gospodarczą, w tym wspólnikiem spółki cywilnej oraz rolnikiem, a Bankiem, mogą być także

rozstrzygane w drodze pozasądowego rozwiązywania sporów przez Rzecznika Finansowego (adres strony internetowej: <https://rf.gov.pl>).

10. Zasady postępowania Banku w przypadku powstania konfliktu interesów

W Banku zostały przyjęte zasady dotyczące przeciwdziałania i zarządzania konfliktami interesów w zakresie świadczenia usług inwestycyjnych i wykonywania czynności na instrumentach finansowych (dalej jako „Regulamin”).

Celem Regulaminu jest wprowadzenie w Banku zasad wykrywania, zapobiegania i zarządzania konfliktami interesów, które mogą powstać w związku z prowadzeniem działalności przez Bank. Przez konflikt interesów należy rozumieć znane Bankowi okoliczności, które mogą doprowadzić do powstania sprzeczności między interesem Banku, osoby powiązanej z Bankiem

i obowiązkiem działania przez Bank w sposób rzetelny, z uwzględnieniem najlepiej pojętego interesu klienta, jak również znane Bankowi okoliczności mogące doprowadzić do powstania sprzeczności pomiędzy interesami klientów. Osobami powiązаныmi z Bankiem (dalej jako „Osoby powiązane”) są m.in. członkowie organów Banku, pracownicy Banku lub osoby zatrudnione na podstawie zlecenia lub innego stosunku prawnego o podobnym charakterze.

W celu uniknięcia konfliktu interesów Osoby powiązane zobowiązane są do zapoznania się z Regulaminem oraz innymi regulacjami z tego zakresu obowiązującymi w Banku. Oświadczenia Osób powiązanych, które w ramach swoich obowiązków służbowych będą świadczyć usługi inwestycyjne względem klientów są weryfikowane przez Bank i, jeżeli po ich złożeniu zostanie zidentyfikowany konflikt interesów, obowiązek obsługi klienta zasadniczo zostaje przeniesiony na innego pracownika Banku.

Jeżeli w toku obsługi klienta, Osoba powiązana stwierdzi, iż zaistniała sytuacja, która może stanowić konflikt interesów, jest ona zobowiązana do niezwłocznego zawiadomienia odpowiedniej osoby wskazanej w Regulaminie i zgłoszenia jej konfliktu interesów. Następnie, jeżeli nie jest możliwe całkowite wyeliminowanie konfliktu interesów, należy niezwłocznie zawiadomić klienta o stwierdzonym konflikcie interesów oraz poinformować klienta o możliwościach rozwiązania tego konfliktu interesów, przewidywanym terminie rozwiązania konfliktu interesów oraz osobach odpowiedzialnych za rozwiązanie konfliktu interesów. Klient, po otrzymaniu powyższych informacji, podejmuje decyzję o kontynuacji lub rozwiązaniu umowy o świadczenie usług inwestycyjnych.

Dodatkowo, w razie wystąpienia konfliktu interesów, Osoby powiązane są zobowiązane podjąć działania zmierzające do ograniczenia negatywnego wpływu takiego konfliktu interesów na relacje z klientem oraz zminimalizowania ryzyka wystąpienia konfliktu interesów w przyszłości. Bank na bieżąco monitoruje skuteczność zarządzania konfliktami interesów oraz podjętych środków zaradczych oraz wspiera Osoby powiązane w zakresie identyfikacji i zapobiegania konfliktom interesów. Bank opracowuje i wdraża wewnętrzne regulacje dotyczące procesu zarządzania konfliktami interesów, prowadzi działalność informacyjną oraz szkoleniową w zakresie zarządzania konfliktami interesów wewnątrz Banku. Zarząd Banku jest informowany o dostrzeżonych nieprawidłowościach w zakresie zarządzania konfliktami interesów.

Na żądanie klienta Bank udostępni Regulamin przy użyciu trwałego nośnika informacji lub za pośrednictwem strony internetowej Banku.

11. Zakres, częstotliwość i terminy przekazywania raportów ze świadczenia usługi

Zasady dotyczące zakresu częstotliwości i terminów przekazywania raportów ze świadczonej usługi określają odpowiednie Regulaminy i umowy zawarte z Klientem.

12. Koszty, opłaty oraz świadczenia niepieniężne związane z usługami inwestycyjnymi Banku („Zachęty”)

Zachęty

- 1) Koszty i opłaty związane z usługami inwestycyjnymi Banku określa umowa oraz Taryfa prowizji i opłat.
- 2) Świadcząc usługi inwestycyjne, Bank nie może przyjmować i przekazywać świadczeń pieniężnych, w tym opłat i prowizji, lub świadczeń niepieniężnych innych aniżeli:
 - a) świadczenia pieniężne i świadczenia niepieniężne przyjmowane od Klienta lub osoby działającej w jego imieniu albo przekazywane Klientowi lub osobie działającej w jego imieniu,
 - b) opłaty lub prowizje niezbędne do świadczenia danej usługi inwestycyjnej na rzecz Klienta,
 - c) opłaty, prowizje i świadczenia niepieniężne inne aniżeli wskazane w lit. a i b, pod warunkiem, że:
 - informacja o tych opłatach, prowizjach lub świadczeniach niepieniężnych, w tym o ich istocie i wysokości lub sposobie ustalania ich wysokości, została przekazana Klientowi przed zawarciem umowy o świadczenie danej usługi inwestycyjnej,
 - są one przyjmowane albo przekazywane w celu poprawienia jakości usługi inwestycyjnej świadczonej przez Bank na rzecz Klienta.

Prezenty

- 1) Bank wdrożył odrębne regulacje określające zasady przyjmowania i przekazywania przez pracowników Banku korzyści majątkowych (tzw. prezentów).
- 2) Pracowników Banku obowiązuje zakaz przyjmowania od aktualnych i potencjalnych Klientów, partnerów biznesowych czy kontrahentów Banku prezentów, które wywołują lub mogłyby wywołać wrażenie, że zostały wręczone w celu wywarcia wpływu na wykonywanie obowiązków służbowych, w szczególności:
 - a) powodując konflikt interesów;
 - b) skutkując powstaniem nieformalnego zobowiązania wobec ofiarodawcy.
- 3) Przyjmowanie prezentów przez pracowników Banku jest dozwolone, o ile jest to zwyczajowo przyjęte w relacjach biznesowych, w szczególności gdy odmowa przyjęcia zostałaby uznana za naruszenie dobrych obyczajów, nie powoduje konfliktu interesów oraz wartość przyjmowanego prezentu nie przekracza kwoty określonej przez Bank.
- 4) Niedopuszczalne jest wręczanie lub przyjmowanie łapówek.

13. Opis charakteru instrumentów finansowych będących przedmiotem usług inwestycyjnych oferowanych przez Bank

Inwestowanie w instrumenty finansowe związane jest z występowaniem ryzyka rozumianego jako możliwość osiągnięcia wypłaty w wysokości innej niż oczekiwana (brak możliwości dokładnego oszacowania przyszłych wyników inwestycji).

Poziom ryzyka inwestycji jest zróżnicowany, zależny m.in. od rodzaju instrumentu finansowego, miejsca obrotu tym instrumentem czy emitenta. W szczególności inwestując w instrumenty finansowe należy liczyć się z możliwością utraty części lub całości zainwestowanych środków, a w przypadku bardzo ryzykownych instrumentów finansowych z utratą kwoty wyższej, aniżeli pierwotnie zainwestowana. Na cenę instrumentów finansowych mają wpływ zarówno czynniki

zależne od emitentów i ich działalności, jak i czynniki od nich niezależne, takie jak m.in. zmieniające się otoczenie ekonomiczne, regulacyjne czy polityczne.

Rodzaj inwestycji powinien więc być odpowiednio dobrany m.in. do akceptowanego przez Klienta poziomu ryzyka. W każdym przypadku Klient powinien mieć na uwadze, iż nie istnieją całkowicie bezpieczne instrumenty finansowe, a informacje o uzyskanej w przeszłości lub przewidywanej stopie zwrotu nie stanowią gwarancji jej osiągnięcia w przyszłości.

Informacje dotyczące instrumentów finansowych będących przedmiotem usług inwestycyjnych oferowanych przez Bank zostały zamieszczone w dalszej części dokumentu. Nie zawierają one wyczerpującej listy wszystkich możliwych ryzyk. Informacja na temat instrumentów finansowych udostępniana jest także przez emitentów w dokumentach emisyjnych.

Dłużne papiery wartościowe

Bony Skarbowe

Bony skarbowe to krótkoterminowe, dyskontowe papiery wartościowe emitowane przez Skarb Państwa. W dniu wykupu Klient otrzymuje wartość nominalną. Dochód nabywcy stanowi różnica

między wartością nominalną a kosztem zakupu. Rentowność inwestycji obliczana jest zwyczajowo na bazie 360 dni (w przypadku transakcji bezwarunkowych), a więc w sposób korzystniejszy niż w przypadku lokat terminowych. Bony skarbowe to instrumenty dyskontowe emitowane na okres od 1 tygodnia do 1 roku. Wartość nominalna jednego bonu to 10 000 PLN.

Bony Pieniężne

Bony pieniężne to krótkoterminowe, dyskontowe papiery wartościowe emitowane przez Narodowy Bank Polski. Standardowo bony pieniężne mają termin zapadalności 7 dni i są oferowane na cotygodniowych przetargach. Nabywcami bonów pieniężnych mogą być wyłącznie banki.

Obligacje

Obligacja jest papierem wartościowym, w którym emitent stwierdza, że jest dłużnikiem podmiotu nabywającego obligacje (obligatariusza) i zobowiązuje się wobec niego do spełnienia określonego świadczenia.

Ze względu na rodzaj emitenta obligacje można podzielić na:

1. obligacje skarbowe – emitowane przez Skarb Państwa,
2. obligacje komunalne – emitowane przez jednostki samorządu terytorialnego,
3. obligacje korporacyjne – emitowane przez podmioty gospodarcze posiadające osobowość prawną.

Ze względu na rodzaj/sposób oprocentowania obligacje można podzielić na:

1. obligacje kuponowe o stałym oprocentowaniu,
2. obligacje kuponowe o zmiennym oprocentowaniu,
3. obligacje dyskontowe.

Nabywca dłużnych papierów wartościowych samodzielnie ocenia i ponosi ryzyko kredytowe emitenta tych papierów. Bank nie ponosi odpowiedzialności wobec Klienta za zobowiązania emitenta wynikające z dłużnych papierów wartościowych będących przedmiotem transakcji. W przypadku zawarcia bezwarunkowej transakcji przed terminem wykupu papierów wartościowych

przez emitenta Klient powinien brać pod uwagę możliwość wystąpienia niekorzystnej zmiany rynkowej ceny papierów dłużnych.

Zawieranie transakcji na instrumentach finansowych może się wiązać z konsekwencjami podatkowymi. W celu uzyskania szczegółowych informacji w zakresie opodatkowania zysków z zawierania transakcji na rynku dłużnych papierów wartościowych Klient powinien zasięgnąć porady profesjonalnego doradcy podatkowego, radcy prawnego lub innej osoby, uprawnionej do udzielania porad w przedmiotowym zakresie.

Niedopuszczone do obrotu na rynku regulowanym kontrakty terminowe

FX Forward

Walutowy kontrakt terminowy polega na wzajemnej umowie pomiędzy Bankiem a Klientem co do przyszłej w terminie określonym w przyszłości ceny waluty kwotowanej oraz co do sposobu rozliczenia kontraktu poprzez fizyczną dostawę instrumentu lub rozliczenie różnic wynikających z ustalonej ceny instrumentu i jego aktualnej ceny rynkowej.

FX Swap

Transakcja FX swap polega na kupnie albo sprzedaży waluty bazowej za walutę kwotowaną (wymiana początkowa) oraz jednoczesnej odsprzedaży albo odkupie waluty bazowej za walutę kwotowaną na późniejszy termin rozliczenia (wymiana końcowa).

Bank oferuje kontrakty forward oraz swap, które uznawane są za instrumenty o symetrycznym podziale ryzyka. Oznacza to, iż zarówno Bank i Klient mają takie same prawa i obowiązki, ale ponoszą też takie samo ryzyko.

Kontrakt terminowy może być wykorzystywany jako zabezpieczenie przed wzrostem kursów walutowych bądź jako zabezpieczenie przed spadkiem kursów walutowych przyszłych transakcji handlowych, kosztu pozyskiwanego kapitału lub zysku z inwestycji.

W przypadku zawarcia przez Klienta transakcji zakupu waluty bazowej za walutę kwotowaną występuje brak możliwości korzystania ze spadku kursu rynkowego poniżej ustalonego kursu terminowego.

W przypadku zawarcia przez Klienta transakcji sprzedaży waluty bazowej za walutę kwotowaną występuje brak możliwości korzystania ze wzrostu kursu rynkowego powyżej ustalonego kursu terminowego.

W dniu zawarcia transakcji Bank na podstawie upoważnienia Klienta dokonuje zabezpieczenia transakcji poprzez blokadę środków na rachunku Klienta, w wysokości określonej przez Bank. Bank zastrzega sobie prawo żądania ustanowienia przez Klienta dodatkowego zabezpieczenia, również w trakcie trwania transakcji, dla wskazanych przez Bank transakcji, zgodnie z warunkami wskazanymi w Regulaminie zawierania transakcji na instrumentach finansowych.

Zawieranie transakcji na instrumentach finansowych może się wiązać z konsekwencjami podatkowymi. W celu uzyskania szczegółowych informacji w zakresie opodatkowania zysków z negocjowanych terminowych transakcji wymiany walut Klient powinien zasięgnąć porady profesjonalnego doradcy podatkowego, radcy prawnego lub innej osoby, uprawnionej do udzielania porad w przedmiotowym zakresie.

Instrumenty finansowe oraz ryzyka z nimi związane

	Rodzaj instrumentu	Rodzaje ryzyk dla danego instrumentu
1.	Papiery wartościowe emitowane przez Skarb Państwa	2, 5, 6,7,8,9,10
2.	Papiery wartościowe emitowane przez podmioty inne niż wymienione w pkt.1	1, 4, 5, 6, 7,8,9,10
3.	Niedopuszczone do obrotu na rynku regulowanym kontrakty terminowe, dla których instrumentem bazowym jest kurs walutowy	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7,8,9,10,11,12

1. Ryzyko płynności

Ryzyko płynności polega na niemożliwości kupna lub sprzedaży instrumentu bez znaczącego, negatywnego wpływu na jego cenę, zmniejsza się ono w przypadku notowania papierów wartościowych na uznanych giełdach lub uczestnictwa papierów w indeksach giełdowych (np. WIG20).

2. Ryzyko rynkowe

Ryzyko rynkowe ujawnia się poprzez zmianę wyceny instrumentu finansowego, na którą bezpośredni wpływ ma otoczenie gospodarcze, polityczne oraz prawne.

3. Ryzyko walutowe

Ryzyko walutowe oznacza możliwość zmiany oczekiwanej efektywności inwestycji w wyniku niekorzystnych zmian kursów walut.

4. Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe oznacza możliwość niewywiązania się emitenta ze swoich zobowiązań w ramach danego instrumentu finansowego.

5. Ryzyko rozliczeń

Ryzyko rozliczenia wiąże się z możliwością nieterminowego rozliczenia zawartej transakcji, ze względu na niewywiązanie się kontrahenta ze zobowiązania w określonym terminie. Ryzyko to zmniejszone jest, lecz nie wyeliminowane całkowicie, przy zawieraniu transakcji objętych systemem gwarancyjnym lub rozliczanych za pośrednictwem izb rozliczeniowych.

6. Ryzyko prawne i podatkowe

Ryzyko prawne i podatkowe w szczególności związane jest z możliwością zmian uregulowań dotyczących obrotu instrumentami finansowymi, przepisów dotyczących spółek, prowadzenia działalności gospodarczej, przepisów podatkowych, celnych i innych. Ocena efektywności inwestycji musi uwzględniać potencjalny wpływ tych ryzyk.

7. Ryzyko powstania spekulacyjnego charakteru transakcji

Transakcja, aby miała charakter zabezpieczający, musi być dopasowana zarówno pod względem kwot, jak i terminów rozliczenia, do otwartej pozycji walutowej, odsetkowej i płynnościowej Klienta; niedopasowanie w tym zakresie w momencie zawierania transakcji, lub też zmiany w pozycji walutowej, odsetkowej bądź płynnościowej Klienta, mogą powodować, iż zawarte transakcje będą miały częściowo lub całkowicie charakter spekulacyjny; zawieranie transakcji o charakterze spekulacyjnym może narażać Klienta na poniesienie istotnych strat.

8. Ryzyko zmienności wyceny instrumentów finansowych

Ryzyko związane jest z tym, iż ewentualne zyski lub straty z transakcji mogą ulec zwiększeniu lub zmniejszeniu wskutek zmian czynników rynkowych mających wpływ na wycenę instrumentu, w tym w szczególności: zmian natychmiastowych i terminowych rynkowych stóp procentowych oraz ich wzajemnej relacji; zmian poziomu rynkowych cen dłużnych papierów wartościowych; zmian innych cen rynkowych specyficznych dla danego rynku i rodzaju transakcji; zmian wzajemnych relacji cen rynkowych; różnic pomiędzy

stawkami referencyjnymi przyjętymi dla danej transakcji a cenami rynkowymi; występowania różnicy pomiędzy cenami kupna i cenami sprzedaży dla danego rodzaju transakcji na rynku finansowym oraz zmian tej różnicy; na zmianę cen instrumentów finansowych mogą mieć wpływ czynniki związane m.in. z sytuacją polityczno-gospodarczą, zmianą parametrów makroekonomicznych, poziomem inflacji, oceną ryzyka inwestycyjnego.

9. Ryzyko związane z zaciągnięciem przez Klienta zobowiązań finansowych

Ryzyko polega na powstaniu zobowiązania finansowego Klienta wynikającego z praw nabytych przez Bank w wyniku zawarcia przedmiotowej transakcji.

10. Ryzyko związane z obowiązkiem zabezpieczenia lub podwyższenia kwoty zabezpieczenia transakcji

Dla wybranych transakcji Bank może żądać ustanowienia zabezpieczenia transakcji poprzez blokadę środków na rachunku Klienta. Bank może również w czasie trwania transakcji żądać uzupełnienia zabezpieczenia. Brak możliwości uzupełnienia przez Klienta zabezpieczania może skutkować przedterminowym zamknięciem transakcji.

11. Ryzyko związane z działaniem mechanizmu dźwigni finansowej

Ryzyko dotyczy instrumentów pochodnych i oznacza, iż transakcje te działają w oparciu o mechanizm dźwigni finansowej, co oznacza, że bilansowe obciążenie kapitałowe jest wielokrotnie mniejsze od nominału transakcji; mechanizm dźwigni powoduje, że nawet minimalne wahania notowań rynkowych mają znaczący wpływ na wartość wyceny transakcji, zysk lub strata z transakcji mogą więc wielokrotnie przekroczyć kwotę złożonego zabezpieczenia (o ile takie wystąpiło) i zależą od stopnia dźwigni finansowej. W takim przypadku Klient powinien się liczyć nie tylko z możliwością straty całego zainwestowanego kapitału, ale także ze stratą znacznie przekraczającą pierwotnie zainwestowaną kwotę.

12. Ryzyko niekorzystnej zmiany ceny instrumentu bazowego

W dniu rozliczenia lub dniu ustalenia stawki referencyjnej cena, po której zawarta jest transakcja, może odbiegać (również znacząco) od aktualnych cen rynkowych, co może rodzić dla Klienta konieczność poniesienia kosztów, bądź być źródłem dochodów, związanych z rozliczeniem transakcji, i może mieć wpływ na ostateczny wynik finansowy osiągnięty przez Klienta.

Dywersyfikacja ryzyka inwestycyjnego.

Sposobem zmniejszenia ryzyka jest dywersyfikacja, czyli inwestowanie w różne rodzaje instrumentów finansowych czy też różne instrumenty tego samego rodzaju. W przypadku odpowiednio zdywersyfikowanego portfela ryzyko jest odpowiednio niższe niż ryzyko instrumentu obciążonego największym poziomem ryzyka, który wchodzi w skład tego portfela, mniejsza jest także wartość oczekiwana zwrotu takiego portfela.